1961
ଫେବୃଆରୀ 20

ସାରଦା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଲାଲା ଜୁମ୍ନା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ)

ସୀମା - କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ - ହିନ୍ଦୁ ପିତା ଏବଂ ନାବାଳକ ପୁଅମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମିଳିତ ଦଖଲ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଡିକ୍ରୀ - ସୀମା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପିତାଙ୍କ ବିଫଳତା - ପୁଅମାନଙ୍କର ଅଧିକାର; ବାରଣ କରାଯାଏ କି - ଭାରତୀୟ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1908 (1908 ର 9), ଧାରା 7- ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1908 (1908 ର 5); 0.32, ନିୟମ 6, 7 ।

ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରେ 1938 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2ର ଡିକ୍ରି ଜଣେ J ଏବଂ ତାଙ୍କ ଚାରିଜଣ ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କୁ ଭାଗରେ ଏକ ଘର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ମିଳିଥିଲା । J ଏହି ଡିକ୍ରିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । 1949 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 23ରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା, J ଙ୍କ ଚାରି ପୁଅ, ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନି ଜଣ ସେତେବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ ପରିସୀମାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଭାରତୀୟ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ଅପିଲକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 7 ଏକ ବିଭାଜନ ଡିକ୍ରି ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 7 କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ କାରଣ J ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱର ବୈଧ ଭାରମୁକ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ଯେ, ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆବେଦନ ତମାଦି କରାଯାଇଥିଲା । J, ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ଦଖଲ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଭାଜନ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତେଣୁ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ଠାରୁ ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ସମୟ ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 6 ଏବଂ 7, ଡିକ୍ରିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିବା କରିବା ପାଇଁ 'J' ଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିଲା କାରଣ

ଏହା କୌଣସି ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିର ମାମଲା ନଥିଲା କିମ୍ବା ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥିଲା ।

ଗଣେଶ ରୋ ବନାମ ତୁଳଜାରାମ ରୋ, (1913) ଏଲ. ଆର. 40 ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ *ଆବେଦନ 132, ପରମେଶ୍ୱରୀ ସିଂହ ବନାମ* ରଣଜିତ ସିଂହ, ଏ. ଆଇ. ଆର. 1939 *ପାଟଣା 33 ଏବଂ ଲେଚ୍ଚନା ଚେଟ୍ଟୀ ବନାମ ସୁବିୟା* ଚେଟ୍ଟୀ, (1924) ଆଇ. ଏଲ୍. ଆର୍. 47 ମାଡ୍ରାସ 920, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 276/1956 ।

ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1954 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 15 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରୀରୁ ନିଷ୍ପାଦନ ଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 224/1951ରେ ଅପିଲ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏସ୍. ପି. ସିହ୍ନା ଏବଂ ତ୍ରିଯୁଗି ନାରାୟଣ ।

ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜି. ସି. ମାଥୁର ।

1961 । ଫେବୃଆରୀ 20 । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଦାସ ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା -ଏହି ଅପିଲ ନିଷ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପରିସୀମା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ଥାପନ କରେ | ଦୁଇ ଭାଇ ଜୁମ୍ନା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଦେବୀ ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଜୁମ୍ନା ପ୍ରସାଦଙ୍କ ଦୁଇ ନାବାଳକ ପୁଅଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଜୁ ଲାଲ, ତାଙ୍କ ପୁଅ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ, ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦଙ୍କ ଚାରି ନାବାଳକ ପୁଅ-ସର୍ଦା ପ୍ରସାଦ, ଧରମ ପାଲ, ରାମ ପାଲ ଏବଂ କୃଷ୍ଣ ପାଲ ଏବଂ ଜଣେ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ଆଗତ ମକଦ୍ଦମାରେ 1938 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2ରେ କାନପୁରର ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ, ଏକ ଘର ପୂର୍ବରୁ ସଂଖ୍ୟା 36/22 ଥିଲା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ 36/58 ଧାରଣ କରିଥିବା, ଇଟାୱା ବଜାର, କାନପୁର , ମକଦ୍ଦମାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସହିତ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଷ୍ପାଦନ ହେବାକୁ ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଚାରି ଭାଇ ଶାରଦା ପ୍ରସାଦ, ଧରମ ପାଲ, ରାମ ପାଲ ଏବଂ କୃଷ୍ଣ ପାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1949 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 23ରେ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା ଯେ ଜୁମ୍ନା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଦେବୀ

1961
ସାରଦା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ଲାଲା ଜ୍ଜ୍ମା ପ୍ରସାଦ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ପ୍ରସାଦଙ୍କ ବେଦଖଲ ପରେ ଏହି ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କୁ ଗଞ୍ଜୁ ଲାଲ, ଜାୱାଲା ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ସହିତ ଏହି ଇଟାୱା ବଜାର ଘରର ମାଲିକାନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ । ଆବେଦନପତ୍ରରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ସମସ୍ତ ଅପିଲକାରୀ "ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାବାଳକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାବାଳକ ଏବଂ ତେଣୁ ସମୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । " ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ବିଭାଜନ ଡିକ୍ରିର ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରଥମ ଆବେଦନପତ୍ର ଥିଲା ।

ଅନେକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଆପତ୍ତି ଯାହା ସହିତ ଆମେ ଏହି ଅପିଲରେ ଚିନ୍ତିତ ଯେ ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ମିଆଦି ପୁରିଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୋଧୀ ପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲା ଯେ ଏହି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ଭାବେ ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହକ୍ଦାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅମାନଙ୍କ ସହମତି ବିନା ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତେଣୁ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ଠାରୁ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ସମୟ ଚାଲିଯାଇଥିଲା ।

ବିଚାର କରୁଥିବା ଅଦାଲତ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଅନୁଭବ କରିନଥିଲେ ଯେ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ ଏକ ବୈଧ ଉନ୍ମୋଚନ ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନପତ୍ର ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଅପିଲ ଉପରେ ହାଇକୋର୍ଟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାର କର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଘରର ଦଖଲ ନେବାରେ ସମଗ୍ର ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହିପରି ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ ସମଗ୍ର ଯୌଥ ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନ ତମାଦି କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 133 (1) (c) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ଆବେଦନପତ୍ରକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୁଇଟି ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରାୟରେ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି ଯେ ନିଷ୍ପାଦନ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ତମାଦି ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମତଃ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେ ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ

1961
ସାରଦା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ଲାଲା ଜୁମ୍ମା ପ୍ରସାଦ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ବିଭାଜନ ଡିକ୍ରିରେ ଆଦୌ ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱର ବୈଧ ଭାରମୁକ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ ବିବାଦ ଉପରେ ତର୍କ ହେଉଛି ଯେ " ଭାରମୁକ୍ତ " ଶବ୍ଦଟି କେବଳ ଏକ ଆର୍ଥିକ ଦାବି କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ବିଭାଜନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଦଖଲ ପାଇଁ କୌଣସି ଡିକ୍ରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁପଯୁକ୍ତ | ଆମ ମତରେ, ଏହି ତର୍କରେ କୌଣସି ସାର ନାହିଁ । ଧାରା 7ର ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଋଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଥିବା କେବଳ ଏହି ତଥ୍ୟ ଏହା ଭାବିବାର କୌଣସି ଆଧାର ନୁହେଁ ଯେ ଧାରା 7ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଦାବି ଉପରେ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ । "ଭାରମୁକ୍ତ" ଶବ୍ଦଟି କେବଳ ଋଣକୁ ବୁଝାଏ ବୋଲି ଭାବିବାର କୌଣସି କାରଣ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଦେଖିପାରୁନାହୁଁ । ଭାରମୁକ୍ତ କରିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି, ଦାୟିତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା । ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଋଣ ଭଳି ଆର୍ଥିକ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ; ଏହା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ; ଏହା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଆଦେଶ ନେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇପାରେ; ଏହା ଅନ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହୋଇପାରେ । ଘୋଷଣାତ୍ମକ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଡିକ୍ରି ବ୍ୟତୀତ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଡିକ୍ରି ଯାହାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଡିକ୍ରି କିଛି କରିବାକୁ କିମ୍ବା କିଛି ନକରିବାକୁ ଦାୟୀ | ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଏକ ଅର୍ଥରେ ଏକ ଋଣ, ଯାହାକୁ ପକ୍ଷ ଆଇନତଃ ଭାରମୁକ୍ତ କରିବା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଡିକ୍ରି ଦିଆଯାଇଛି ତାଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବା ପାଇଁ "ଡିକ୍ରି ଋଣୀ" ଶବ୍ଦର ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ଏହାର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରେ | ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ନିଯେ "ଡିକ୍ରି ଋଣୀ" କୁ ଏପରି ପରିଭାଷିତ କରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ଯାହାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ ହୋଇଛି କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

"ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 8 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସହାୟକ ହେବ ଯେ "ଧାରା 6 କିମ୍ବା ଧାରା 7 ରେ କିଛି ମଧ୍ୟ ପ୍ରାକ-କ୍ରୟ ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ । "ଯଦି ଧାରା 7 କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଦାବି ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଧାରା 7 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରୁ ପୂର୍ବ-କ୍ରୟର ଅଧିକାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଛାଡ଼ କରିବାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଏବଂ

1961
ସାରଦା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ଲାଲା କୁମ୍ପା ପ୍ରସାଦ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ପ୍ରକୃତରେ ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇଥାଆନ୍ତା । " ଭାରମୁକ୍ତ " ଶବ୍ଦଟି ଧାରା 7 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଉପସଂହାରର ସମର୍ଥନରେ ଏହା ଆଉ ଏକ କାରଣ କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଦାବି ପୂରଣ କରିବା ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରମୁକ୍ତ କିମ୍ବା ପୂରଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ତେଣୁ ଆମେ ମାନେ କରୁ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ତର୍କର କୌଣସି ସାରାଂଶ ନାହିଁ ।

ସମାନ ଭାବରେ ଅସମର୍ଥନୀୟ ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ତର୍କ ଯେ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାର ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଭାରମୁକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାରଣ କରେ | ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାର କର୍ତ୍ତା ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି ଏବଂ ପାରିବାରିକ ସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପରିବାରକୁ ବାନ୍ଧି ରଖୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି । ତେଣୁ, ସ୍ପଷ୍ଟତଃ, ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିବାରର ଅନେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ ଏହା କର୍ତ୍ତାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କ୍ଷମତା ଯେ ସେ ନିଜେ, ପରିବାରର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମେତ ସମଗ୍ର ପରିବାର ତରଫରୁ ଦଖଲ ନିଅନ୍ତୁ, ଯେଉଁମାନେ ବିଧିକ୍ଷମ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ ଏକ ଯୌଥ ପରିବାରର କୌଣସି ନାବାଳକ ସଦସ୍ୟ ଅଦାଲତରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ମାମଲା କାଳୀନ ଅଭିଭାବକ ଭାବେ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ଅଭିଭାବକ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଭାରମୁକ୍ତ କରିବା ଦେବାରେ ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ । ଯେଉଁଠାରେ ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ ନିଜେ ମାମଲା କାଳୀନ ଅଭିଭାବକ ହୁଅନ୍ତି, ସେଠାରେ ଜଣେ ନାବାଳକଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକମାତ୍ର ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ଯେପରି ଆଦେଶ 32,ନିୟମ 6 ଏବଂ 7 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । *ଗଣେଶ ରୋ ବନାମ ତୁଳଜାରାମ ରୋ*[1] ରେ ନ୍ୟାୟିକ କମିଟି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ :-

[1] (1913) L.R 40 I.A. 132, 138

1961
ସାରଦା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ଲାଲା କ୍ରୁମ୍ବା ପ୍ରସାଦ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଗୁପ୍ତା

"ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏକ ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାରର ଜଣେ ପିତା କିମ୍ବା ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏବଂ କିଛି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ, ରାଜିନାମା କରିପାରିବେ ଯାହା ପରିବାରର ନାବାଳକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ନାବାଳକ ଏକ ମକଦ୍ଦମାର ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମାରେ ଶିଶୁର ଅଧିକାର ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥର ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଜଣେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ, ସେହି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବନ୍ଧୁ କିମ୍ବା ଅଭିଭାବକଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ରହିଥାଏ ।

"ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନ୍ୟବର ବିଚାରପତିମାନେ ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ତତ୍କାଳୀନ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର (ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 7)ଧାରା 462ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଭିଭାବକ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାଚାଳକ ସଦସ୍ୟଙ୍କର ନାବାଳକକୁ ଆଇନତଃ ଆବଦ୍ଧ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କିମ୍ବା ରାଜିନାମା କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ନଥିଲା । ଏହି ନୀତି ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଠାରେ ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 6 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ତେଣୁ ଭାରତରେ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାର କର୍ତ୍ତା ଯଦିଓ ମକଦ୍ଦମାରେ ଅଭିଭାବକ, "ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି" ପାଇଁ ଦାବି କରିବା କିମ୍ବା ଡିକ୍ରି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବୈଧ ଭାରମୁକ୍ତ ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ । *"(ପରମେଶ୍ୱରୀ ସିଂହ ବନାମ ରଣଜିତ ସିଂହ(*[2]*) ଏବଂ ଲେଚମାନା ଚେଟ୍ଟୀ ବନାମ ସୁବିୟା ଚେଟ୍ଟୀ(*[3]*) ।*

ତେବେ, ବର୍ତ୍ତମାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୱାନୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା ଆଦେଶ 32, ନିୟମ 6 କିମ୍ବା ଆଦେଶ 32,ନିୟମ 7 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ଏହା କୌଣସି ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତିର ମାମଲା ନୁହେଁ; କିମ୍ବା ନାବାଳକଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ । କାରଣ, ଏକ ବିଭାଜନ ମକଦ୍ଦମାରେ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଦଖଲ ବିତରଣର ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକୃତି କୌଣସି କଳ୍ପନା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି "ଚୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଆପୋଷ ବୁଝାମଣା" ରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ବିଚାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

---

[2] A.I.R. 1939 PAT. 33

[3] (1924) I.L.R. 47 MAD. 920

1961
ସାରଦା ପ୍ରସାଦ
ବନାମ
ଲାଲା କ୍ରୁମ୍ମା ପ୍ରସାଦ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ଗୁପ୍ତା

ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ପରିବାରର ପରିଚାଳନା ସଦସ୍ୟ ଜୱାଲା ପ୍ରସାଦ ତାଙ୍କ ନାବାଳକ ପୁଅମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ଦଖଲ ପ୍ରଦାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ବିଭାଜନ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଏବଂ ତେଣୁ ଡିକ୍ରି ତାରିଖ ଠାରୁ ପରିସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ଯ ସେମାନଙ୍କ ସମୟ ଚାଲିଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଆବେଦନପତ୍ର ତମାଦି ହୋଇଥିବା ଏହାର ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ।

ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।